

GELİR VE YAŞAM KOŞULLARI ARAŞTIRMASI ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

YEŞİM CAN

KIRKLARELİ-2013

**Kırklareli Üniversitesi
Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Merkezi**

GELİR VE YAŞAM KOŞULLARI ARAŞTIRMASI ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

HAZIRLAYAN

YEŞİM CAN

Kırklareli Üniversitesi Kültür Merkezi A Blok 39100
Kırklareli / Türkiye

Tel: 444 40 39 - 166

Faks: 0 (288) 212 23 59

E-Posta: kesam@kirkklareli.edu.tr

Web: <http://kesam.kirkklareli.edu.tr>

Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Merkezi
Analiz No: 2013-03

© Kırklareli Üniversitesi Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Uygulama ve Araştırma Merkezi yayınlarının tüm hakları mahfuzdur. Kaynak gösterilerek yayınlanabilir.

Y. Can. (2013). *Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması Üzerine Bir Değerlendirme*. Kırklareli Üniversitesi Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Merkezi Analiz No: 2013-03, Kırklareli.

ÖZGEÇMİŞ

Yeşim Can, Muęla Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakóltesi İktisat ve Kamu Yönetimi bölümleri çift anadal mezunudur. Yüksek lisansını Muęla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İktisat Anabilim dalında tamamlamıştır. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İktisat Anabilim dalında doktora eğitimini sürdürmektedir. Kırklareli Üniversitesi Babaeski Meslek Yüksekokulu'nda Genel Ekonomi, İktisada Giriş, Makro İktisat, Uluslararası İktisat, Para Teorisi ve Politikası derslerini vermektedir.

İÇİNDEKİLER

Giriş	1
Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması Metodolojisi Hakkında Kısa Açıklama.....	1
Gelire Dayalı Yoksulluk Göstergeleri.....	2
Yaşam Koşulları Göstergeleri	6
Sonuç Yerine	7

GELİR VE YAŞAM KOŞULLARI ARAŞTIRMASI ÜZERİNE
BİR DEĞERLENDİRME

Giriş

Bir ülkenin milli gelirinin ne olduğu veya ne kadar artış gösterdiği önemli bir konudur ancak bu gelirin dağılımının nasıl olduğunun da incelenmesi gerekir. Aslında gelir dağılımı bir ülkede yaşayan kişilerin yoksulluk ve yoksunluk durumunu gözler önüne sermektedir. TÜİK (Türkiye İstatistik Kurumu) gelir dağılımı ve yaşam koşulları konusunda çalışmalarını anket yardımıyla yapmaktadır. En son yayınlanan 2012 yılı Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması sonuçlarına göre, en zengin kesimin gelirinin en yoksul kesimin gelirinin 8 katı olması, kurumsal olmayan nüfusun yaklaşık %70'inin ev sahibi olması ve genel olarak fertlerin beklenmedik harcamalara hazır olmamaları gibi veriler en çok dikkat çekenler arasında bulunmaktadır.

Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması Metodolojisi Hakkında Kısa Açıklama

2006 yılından itibaren, Türkiye'de gelirin hanehalkları ve fertler arasındaki dağılımını ortaya koymak, insanların yaşam koşulları, sosyal dışlanma ve yoksulluğu gelir boyutu ile ölçmek ve profilini belirlemek üzere periyodik olarak her yıl uygulanan ve "panel anket" tekniğinin kullanıldığı "Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması" TÜİK tarafından uygulanmaya başlanmıştır (TÜİK, 2012:1).

Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması'nda; hanehalkı kullanılabilir gelire, eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelire ve medyan gelire göre gelir dağılımı tabloları hazırlanmaktadır. TÜİK, eşdeğer hanehalkı kullanılabilir geliri hesaplarırken hanelerin yetişkin-çocuk bileşimlerindeki farklılıkları dikkate almaktadır. Çocuklar yetişkinlere göre daha az tükettikleri için eşdeğerlik ölçeği olarak adlandırılan katsayılar kullanılarak her bir hanehalkı büyüklüğünün kaç yetişkine (eşdeğer fert sayısına) denk olduğu hesaplanmaktadır. Hanehalkı toplam yıllık kullanılabilir geliri hanehalkının eşdeğer hanehalkı büyüklüğüne bölünerek, o hanehalkı için eşdeğer fert başına düşen diğer ifadeyle eşdeğer hanehalkı kullanılabilir geliri hesaplanmaktadır.

Yeşim CAN
Öğretim Görevlisi

Araştırmada, hanehalkındaki referans kişi için “1”, 14 yaş ve üzerindeki tüm fertler için “0,5” ve 14 yaşın altındaki tüm fertler için “0,3” katsayısı ile çarpılarak hesaplanan OECD ölçeği kullanılmaktadır (TÜİK, 2012:6).

Ayrıca TÜİK, kurumsal nüfus olarak tanımlanan üniversite yurtları, misafirhane, çocuk yuvası, yetiştirme yurdu, huzurevi, özel nitelikli hastane, hapisane, kışla ve ordu evlerinde yaşayanları çalışma kapsamı dışında tutmaktadır (TÜİK, 2012:1). Kurumsal olmayan nüfus olarak adlandırılan bu nüfus 2011 yılında 72.377 bin kişi iken 2012 yılında 73.604 bin kişi olmuştur.

Gelire Dayalı Yoksulluk Göstergeleri

Gelir verileri kullanılarak mutlak yoksulluk veya görelî yoksulluk ölçülebilmektedir. Mutlak yoksulluk için kişi başı günlük 2.15 \$’ın altında veya 4.3 \$’ın altında gelir elde edenler belirlenmektedir. Türkiye’de günlük 2.15 \$’ın altında gelir elde edenlere göre fert yoksulluk oranı 2011 yılında %0,14 iken, günlük 4.3 \$’ın altında gelire göre bu oran %2,79’dur (TÜİK, 2011).

Görelî yoksulluk ise bulunulan coğrafi bölgeye veya ülkeye göre değişiklik gösterebilir. Aslında yaşanan ortamdaki yaşam standartlarının altında hayatını devam ettiren bireyler görelî yoksul olarak tanımlanabilir. TÜİK’e göre görelî yoksulluk; toplumun genel düzeyine göre belli bir sınırının altında gelir veya harcamaya sahip olan birey veya hanehalkının görelî anlamda yoksul sayılmasıdır (TÜİK, 2012:7).

Tablo 1, eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelire göre yüzde 20’lik gruplar itibariyle gelir dağılımını göstermektedir. Eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelirler küçükten büyüğe doğru sıralanarak 5 gruba ayrıldığında yüzde 20’lik grupların ortaya çıkması sonucunda geliri en düşük olan grup “İlk yüzde 20’lik grup” olarak adlandırılırken geliri en yüksek olan grup ise “Son yüzde 20’lik grup” olarak tanımlanmaktadır.

Tablo 1’den de görüleceği üzere, Türkiye genelinde 2012 yılına göre en düşük gelire sahip olan ilk yüzde 20’lik grubun toplam gelirden aldığı pay %5,9 iken en yüksek gelire sahip olan son yüzde 20’lik grubun toplam gelirden aldığı pay %46,6’dır. Bu durumda son yüzde 20’lik grubun toplam gelirden aldığı pay ilk yüzde 20’lik gruba göre 8 kat daha yüksektir.

Tablo 1: Eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelire göre sıralı yüzde 20’lik gruplar itibariyle yıllık eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelirin dağılımı

Yüzde 20’lik fert grupları	TÜRKİYE		KENT		KIR	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012
İlk %20	5,8	5,9	6,2	6,4	6,1	6,1
İkinci %20	10,6	10,6	10,8	10,9	10,9	11,2
Üçüncü %20	15,2	15,3	15,2	15,3	15,7	15,9
Dördüncü %20	21,7	21,7	21,5	21,3	22,5	22,8
Son %20	46,7	46,6	46,2	46,1	44,8	44,0

Kaynak: TÜİK, Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması, 2011-2012, www.tuik.gov.tr

Aslında son iki yıl incelendiğinde gelir dağılımında pek değişiklik olmadığı açıktır. 2012 yılı verileri 2011 yılına göre değerlendirildiğinde ilk yüzde 20'lik grubun toplam gelirden aldığı pay %0,1 artarken son yüzde 20'lik grubun toplam gelirden aldığı pay %0,1 azalmıştır. Tablo 1, kent ve kırsal ayrımına göre incelendiğinde ise en düşük gelirli grubun toplam gelirden aldıkları pay Türkiye geneline göre daha yüksektir. Kırsal bölgede ise en yüksek gelirli grubun toplam gelirden aldığı pay Türkiye genelinden yaklaşık %3 daha azdır.

Gini Katsayısı, gelir dağılımındaki eşitsizliği ölçmede en çok kullanılan katsayıdır. Gini katsayısı 0 (sıfır) ile 1 arasında değer alır. 0 (sıfır) mutlak eşitlik, 1 ise mutlak eşitsizlik anlamına gelmektedir. Eğer gelir dağılımında eşitsizlik artarsa değer 1'e yaklaşır, tersi durumda ise değer 0'a yaklaşır.

Tablo 2, eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelire göre Gini katsayısını 2006-2012 yılları arasında vermektedir. İncelenen yıllar arasında genel olarak Gini katsayısı dalgalı bir durum izlemiştir. 2012 yılına göre Gini katsayımız 0,402 olmuştur ve 2011 yılına göre 0,002 puanlık bir iyileşme gerçekleşmiştir. Ancak 0,402 oranındaki Gini katsayısı ile gelir dağılımımızın bozuk olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır. 2008 küresel ekonomik krizin gelir dağılımını etkilediği tablodan açıkça görülmektedir. Gini katsayısı 2006 yılına göre 2007 ve 2008 yıllarında düşmüşken krizin Türkiye'de ve dünyada en fazla hissedildiği, GSYH'mızdaki değişimin -%4,9 olduğu 2009 yılında 0,415'e çıkmıştır.

Tablo 2: Eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelire göre Gini katsayısı

	Gini katsayısı						
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Türkiye	0,428	0,406	0,405	0,415	0,402	0,404	0,402
Kent	0,415	0,394	0,395	0,405	0,389	0,394	0,391
Kırsal	0,406	0,375	0,378	0,380	0,379	0,385	0,377
İBBS, 1. Düzey							
TR1 İstanbul	0,375	0,346	0,362	0,363	0,373	0,371	0,384
TR2 Batı Marmara	0,350	0,321	0,331	0,361	0,360	0,365	0,356
TR3 Ege	0,426	0,376	0,387	0,381	0,387	0,397	0,382
TR4 Doğu Marmara	0,392	0,393	0,335	0,368	0,341	0,326	0,344
TR5 Batı Anadolu	0,413	0,379	0,402	0,408	0,367	0,374	0,369
TR6 Akdeniz	0,421	0,418	0,387	0,403	0,397	0,404	0,407
TR7 Orta Anadolu	0,342	0,328	0,339	0,395	0,362	0,366	0,360
TR8 Batı Karadeniz	0,372	0,360	0,366	0,382	0,348	0,335	0,338
TR9 Doğu Karadeniz	0,378	0,346	0,365	0,359	0,327	0,327	0,309
TRA Kuzeydoğu Anadolu	0,381	0,405	0,436	0,407	0,404	0,390	0,393
TRB Ortadoğu Anadolu	0,404	0,397	0,405	0,415	0,417	0,427	0,386
TRC Güneydoğu Anadolu	0,396	0,366	0,395	0,411	0,404	0,396	0,375

Kaynak: TÜİK, Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması, 2006-2012, www.tuik.gov.tr

Bölgesel olarak 2012 yılının Gini katsayıları incelendiğinde ise gelir dağılımının en bozuk olduğu bölgenin 0,407 ile TR6 Akdeniz bölgesi olduğu görülmektedir. Sırasıyla TRA Kuzeydoğu Anadolu ve TRB Ortadoğu Anadolu bölgeleri de diğer bölgelere göre

daha bozuk gelir dağılımına sahiptir. Gelir dağılımı bozukluğunun en az olduğu bölge ise 0,309 Gini katsayısı ile TR9 Doğu Karadeniz bölgesidir. Aslında gelir dağılımı bozukluğunun en az olduğu bu bölgede Gini katsayıları 2009 yılından sonra düşmeye başlamıştır ve 2009, 2010 ve 2011 yıllarında da en düşük Gini katsayılarına sahip olan bölge olmuştur. Ancak incelenen yıllar arasında 2009 yılından önce Gini katsayısına göre gelir dağılımının en az bozuk bölgeler, TR2 Batı Marmara ve TR7 Orta Anadolu bölgeleridir.

Tablo 3, eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelire göre gelir türlerini göstermektedir. Tablo 3'e göre, 2012 yılındaki toplam gelirlerin %46,5'i maaş-ücret karşılığı elde edilmiştir. %20,4'ü müteşebbis olunması sonucunda %20'si sosyal transferler karşılığında sağlanmıştır. Müteşebbis gelirlerinin %33,3'ü tarım gelirlerinden %66,7'si ise tarım dışı gelirlerden oluşmaktadır. Sosyal transferlerin büyük çoğunluğu ise emekli ve dul-yetim aylıklarından oluşmaktadır.

Tablo 3: Eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelire göre sıralı yüzde 20'lik gruplar ve gelir türlerine göre yıllık gelirin dağılımı (2012)

Gelir Türleri	Toplam	Yüzde 20'lik fert grupları				
		İlk %20	İkinci %20	Üçüncü %20	Dördüncü %20	Son %20
Maaş-ücret	46,5	31,3	42,7	44,8	47,1	48,9
Yevmiye	3,4	21,5	9,7	4,6	2,5	0,6
Müteşebbis	20,4	20,1	20,8	17,6	17,4	22,5
Tarım	6,8	12,5	10,8	8,0	6,6	5,2
Tarım dışı	13,6	7,5	9,9	9,6	10,7	17,2
Gayrimenkul	3,5	1,1	1,2	1,7	2,6	5,1
Menkul kıymet	3,3	2,1	2,1	2,2	2,3	4,4
Sosyal transferler(*)	20,0	16,7	19,3	25,4	25,0	16,7
Emekli ve dul-yetim aylıkları	18,4	9,3	16,4	23,4	23,7	16,0
Diğer sosyal transferler	1,6	7,5	2,9	2,0	1,4	0,7
Hanelerarası transferler (Alınan)	2,7	6,0	3,7	3,5	2,9	1,8
Diğer gelirler	0,2	1,2	0,5	0,3	0,2	0,0

Kaynak: TÜİK, Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması, 2006-2012, www.tuik.gov.tr

(*) Sosyal transferlere 2008 yılından itibaren emekli ikramiyesi ve kıdem tazminatları dâhil edilmiştir.

Yüzde 20'lik fert gruplarında ilk ve son yüzde 20'lik gruplar incelendiğinde tabî ki önemli farklılıklar ortaya çıkmaktadır. Örneğin en düşük gelirli grubun toplam gelirlerinin %31,3'ü maaş-ücret geliri olarak elde edilmiştir. %21,5'i yevmiye ve %20,1'i ise müteşebbis geliridir. Müteşebbis gelirlerinin yaklaşık %62'si tarım faaliyetlerinden kazanılırken %38'i tarım dışı faaliyetlerden kazanılmıştır. En yüksek gelirli grubun ise toplam gelirlerinin %48,9'u maaş-ücret geliri, %22,5'i müteşebbis geliri iken %16,7'si sosyal transferlerdir. Müteşebbis gelirlerinin yaklaşık %23'ü tarımsal faaliyetlerden kazanılmış %77'si tarım dışı müteşebbis faaliyetlerinden sağlanmıştır.

2012 yılının verilerini 2011 yılına göre değerlendirdiğimizde, toplam gelirler içerisinde-

ki maaş-ücret gelirinin %1,7 arttığı, yevmiye gelirinin %0,2 ve müteşebbis gelirinin %1 azaldığı görülmektedir. Müteşebbis gelirleri içerisindeki tarım gelirinde bir değişiklik olmazken tarım dışı müteşebbis geliri %1 azalmıştır. Ayrıca gayrimenkul gelirinin %0,4 ve menkul kıymet gelirinin %0,5 azaldığı görülmektedir. Sosyal transfer gelirlerinde ise %0,6 artış bulunmaktadır.

En düşük gelire sahip ilk yüzde 20'lik gruptakilerin toplam gelirleri içerisindeki maaş-ücret gelirlerinin payı 2012 yılında 2011 yılına göre %4,9 artmıştır. Yevmiye gelirleri %0,9 ve müteşebbis gelirleri %4,6 azalmıştır. Müteşebbis gelirleri içinde tarım dışı gelirlerin payı daha fazla azalmıştır. Sosyal transfer gelirleri %0,6 artmıştır.

2012 yılında bir önceki yıla göre en yüksek gelire sahip son yüzde 20'lik gruptakilerin toplam gelirleri içerisindeki maaş-ücret gelirlerinin payı %2,2 artış göstermiştir. Müteşebbis gelirleri %1,1 azalmıştır. Müteşebbis gelirlerinin içerisinde tarım gelirleri geçen seneye göre %0,1 artarken, tarım dışı gelirleri %1,2 azalmıştır. 2011 yılına göre aynı grubun gayrimenkul ve menkul kıymet gelirlerinde azalmalar olmuştur. Sosyal transfer gelirlerinde ise değişiklik olmamıştır.

Tablo 4, medyan gelire göre yoksulluk bilgilerini içermektedir. TÜİK, medyan gelire göre göreceli yoksulluk sınırlarını %40, %50, %60, %70 olarak dört gruba ayırmaktadır. Medyan gelirin %50'si dikkate alınarak belirlenen yoksulluk sınırı 2012 yılında 4.515 TL'dir ve nüfusun %16,3'ü yoksulluk riski altındadır. 2011 yılında yoksulluk sınırı 4.069 TL iken yoksulluk riski ise %16,1'dir. Aynı medyan gelire göre 2012 yılında yoksul sayısı ise 11.998 bin kişiye ulaşmıştır.

Tablo 4: Gelire dayalı göreceli yoksulluk sınırlarına göre Türkiye geneli yoksul sayıları, yoksulluk oranı ve yoksulluk açığı

Yoksulluk riski	Yoksulluk sınırı (TL)		Yoksul sayısı (Bin kişi)		Yoksulluk oranı (%)		Yoksulluk açığı	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
% 40	3 255	3 611	7 288	7 344	10,1	10,0	25,4	23,7
% 50	4 069	4 515	11 670	11 998	16,1	16,3	26,3	26,9
% 60	4 883	5 418	16 569	16 741	22,9	22,7	29,2	29,2
% 70	5 697	6 320	21 730	22 252	30,0	30,2	31,0	31,2

Kaynak: TÜİK, 2011 ve 2012 Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması, www.tuik.gov.tr

Yoksulluk açığı, yoksulluğun derecesi hakkında bilgi verir. Bir kişinin yoksulluk açığı, yoksulluk çizgisi ile geliri arasındaki farka eşittir. Yoksulluk açığı, toplumdaki ortalama yoksulluk açığının, yoksulluk çizgisine oranına eşittir. Yoksulluk açığının 100'e yaklaşması, yoksulluğun derecesinin çok fazla olduğunu, küçülmesi ise yoksulluk risk derecelerinin daha az olduğunu ifade etmektedir (TÜİK, 2012:8).

Yoksulluk açığı 2012 yılında 2011 yılına göre artış göstermiştir. Bu oran medyan gelirin %50'si dikkate alındığında %26,3'ten %26,9'a yükselmiştir. Medyan gelirin %60'ı dik-

kate alındığında yoksulluk açığı aynı oranda kalırken, %70'i dikkate alındığında % 0,2'lik bir artış bulunmaktadır.

Yaşam Koşulları Göstergeleri

Yaşam koşulları ile ilgili göstergeler iki grupta toplanabilir. Bunlardan biri konut sahipliği ve konutla ilgili sorunlar olurken diğeri genel ihtiyaçların karşılanabilme durumu ile ilgilidir.

Tablo 5'den de görüleceği üzere konut sahipliği 2012 yılında bir önceki yıla göre %1 artış göstermiştir. Kurumsal olmayan nüfusun %60,6'sı ev sahibidir ve kiracı olanların oranı geçen yıla göre düşmüştür.

Tablo 5: Konut sahipliği ve konut sorunları ile ilgili durum

Konuta mülkiyet durumu (%)		2011	2012
	Ev sahibi	59,6	60,6
	Kiracı	22,2	20,9
	Lojman	1,4	1,5
	Diğer	16,9	17,0
Sızdıran çatı, nemli duvarlar, çürümüş pencere çerçeveleri vb. problem		2011	2012
	Var	41,6	40,6
	Yok	58,4	59,4
Konutun izolasyonundan dolayı ısınma sorunu		2011	2012
	Var	41,7	46,6
	Yok	58,3	53,4
Odaların karanlık olması veya yeterli ışık alamaması gibi bir sorun		2011	2012
	Var	26,7	27,4
	Yok	73,3	72,6
Konut masrafları (%)		2011	2012
	Çok yük getiriyor	23,2	22,2
	Biraz yük getiriyor	61,1	62,6
	Yük getirmiyor	15,7	15,3

Kaynak: TÜİK, 2011 ve 2012 Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması, www.tuik.gov.tr

2012 yılında ev ile ilgili sızdıran çatı, nemli duvarlar, çürümüş pencere çerçeveleri gibi sorunlar yaşayanların oranı %40,6'dır. Ayrıca toplam kurumsal olmayan nüfusun % 46,6'sı da yalıtım nedeniyle ısınma sorunu yaşamaktadır. Bu izolasyon sorunu 2011 yılına göre yaklaşık %5 artmıştır. Odaların karanlık olması veya yeterli ışık alamaması gibi problemleri ise nüfusun %27,4'ü yaşamaktadır.

Kurumsal olmayan nüfusun %22,2'si konut masraflarının çok yük getirdiğini, %62,6'sı ise biraz yük getirdiğini beyan etmiştir. Çok yük getirdiğini düşünenlerin oranı 2011 yılına göre %1 azalırken, biraz yük getirdiğini düşünenlerin oranı aynı yıla göre %1,5 artmıştır. Yük getirmediğini düşünenlerin oranında ise düşüş görülmektedir.

Evden uzakta tatil yapabilme, iki günde bir et, tavuk veya balık yiyebilme, yıpranmış eşyaların yenilenmesi ya da yeni giysilerin alınması gibi genel ihtiyaçların giderilmesi ile ilgili sorulara verilen yanıtların oranları için Tablo 6 incelenebilir.

Tablo 6: İhtiyaçların ekonomik olarak karşılanabilme durumu (%)

Evden uzakta bir haftalık tatil masrafı		2011	2012
	Karşılanabiliyor	13,5	14,1
	Karşılanamıyor	86,5	85,9
İki günde bir et, tavuk ya da balık içeren yemek masrafı		2011	2012
	Karşılanabiliyor	39,8	43,9
	Karşılanamıyor	60,2	56,1
Beklenmedik harcamalar		2011	2012
	Karşılanabiliyor	32,4	38,2
	Karşılanamıyor	67,6	61,8
Evin ısınma ihtiyacı		2011	2012
	Karşılanabiliyor	64,6	62,8
	Karşılanamıyor	35,4	37,2
Yıpranmış veya eskimiş mobilyalar		2011	2012
	Yenilenebiliyor	19,7	21,2
	Yenilenemiyor	80,3	78,8
Yeni giysiler		2011	2012
	Alınabiliyor	64,2	64,9
	Alınamıyor	35,8	35,1

Kaynak: TÜİK, 2011 ve 2012 Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması, www.tuik.gov.tr

Türkiye genelinde evden uzakta bir hafta tatil yapabildiklerini söyleyenlerin oranı % 14,1'dir ve bu oran 2011 yılına göre %0,6 artış göstermiştir. Kurumsal olmayan nüfusun ne yazık ki sadece %43,9'u iki günde bir et, tavuk veya balık içeren yemek yemektedir. Ayrıca nüfusun %38,2'si beklenmedik harcamaları karşılayabiliyorken %61,8'i bu aniden çıkan harcamaları karşılayamamaktadır. Aslında bu oran Türkiye'de ki tasarruf oranının düşük olduğunu destekleyen bir orandır denilebilir.

Evin ısınma ihtiyacını karşılayabilenlerin oranı 2012 yılında bir önceki yıla göre %1,8 düşüş gerçekleştirerek %62,8 olmuştur. Nüfusun %21,2'si yıpranmış veya eskimiş mobilyaları yenileyebiliyorken, %64,9'u da yeni giysiler alabiliyor durumundadır ve bu incelenen iki oran da 2011 yılına göre artış görülmektedir. Bu tabloda dikkati çeken konu ise; yeme, içme, barınma, giyinme gibi zorunlu ihtiyaçların genelde karşılanabildiği ancak tatile gitme veya eskimiş eşyayı değiştirebilme gibi psikolojik ihtiyaçların çok fazla karşılanamadığıdır.

Sonuç Yerine

2012 yılı Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması'ndan kısaca aşağıdaki sonuçlar çıkarılabilir:

- 2012 yılına göre en düşük gelire sahip olan ilk yüzde 20'lik grubun toplam gelirden aldığı pay %5,9 iken en yüksek gelire sahip olan son yüzde 20'lik grubun toplam gelirden aldığı pay %46,6'dır. Yani en yüksek gelirli olanların toplam gelirden aldığı pay en düşük gelirli olanlara göre 8 kat daha yüksektir.
- Gini katsayımız 2011 yılına göre 0,002 puanlık bir iyileşme ile 0,402 olmuştur.

Ancak bu Gini katsayısı ile gelir dağılımımız hala bozuktur.

- Gelir dağılımının en bozuk olduğu bölge 0,407 Gini katsayısı ile TR6 Akdeniz bölgesi olurken 0,309 Gini katsayısı ile TR9 Doğu Karadeniz bölgesi en az gelir dağılımı bozukluğunun olduğu bölgedir.
- 2012 yılında gelirler en fazla %46,5 ile maaş-ücret karşılığında elde edilmiştir.
- Medyan gelirin %50'sine göre yoksulluk sınırı 4.515 TL'ye yükselmiştir ve nüfusun %16,3'ü yoksulluk riski altındadır.

Kurumsal olmayan nüfusun;

- %60,6'sı ev sahibidir.
- %14,1'i evden uzakta bir hafta tatil yapabilmektedir.
- %40,6'sı sızdıran çatıdan, nemli duvardan veya çürümüş pencerelerinden %46,6'sı yatılım nedeniyle ısınma probleminden ve %27,4'ü odalarının karanlık olması veya yeterli ışık alamaması gibi sorunlardan şikâyetçidir. Sadece %15,3'ü konut masraflarının yük getirmediğini söylemektedir.
- %56,1'i iki günde bir et, tavuk veya balık içeren yemek tüketememekte, %78,8'i yeni mobilya ve %35,1'i yeni giysiler alamamaktadır.
- %61,8'i ise beklenmedik harcamalarını karşılayamamaktadır.

Kaynak

TÜİK, Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması 2011, www.tuik.gov.tr

TÜİK, Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması 2012, www.tuik.gov.tr

TÜİK, Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması Metodolojisi Hakkında Genel Açıklama, 2012, www.tuik.gov.tr, 1-9.

EKONOMİK VE SOSYAL ARAŞTIRMALAR UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

Tarihçe

Kırklareli Üniversitesi Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Uygulama ve Araştırma Merkezi, 12 Ocak 2012 tarihinde Kırklareli Üniversitesi Rektörlüğüne bağlı bir birim olarak kurulmuştur.

Merkezin Amacı

Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Uygulama ve Araştırma Merkezi; başta Kırklareli olmak üzere Trakya Bölgesi'nde ve Türkiye'de köklü bir bilimsel araştırma geleneğini yerleştirmeyi, ulusal ve uluslar arası konularda siyasi, ekonomik, kültürel, sosyal ve hukuki nitelikli bilimsel araştırma ve çalışmalar yapmayı, yurt içi ve yurt dışındaki ilgili kurum ve kuruluşlarla birlikte ortak projeler yürüterek bilgi birikiminin oluşturulması ve paylaşılmasını sağlamayı amaçlamaktadır.

Merkezin Çalışmaları

Kırklareli Üniversitesi Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Uygulama ve Araştırma Merkezi en başta üniversitemiz öğrencileri için, daha sonra Kırklareli, Trakya bölgesi, Türkiye ve en nihayetinde de tüm dünyaya yararlı olabilecek araştırma projeleri gerçekleştirmek ve konferanslar düzenlemek yoluyla üniversitenin bilgi birikimini güncel ve değişen ihtiyaçlara yanıt verir biçimde halkla paylaşarak, üniversite ile içinde yer aldığı toplumu bağlayan bir köprü vazifesi görecektir.

Merkezimiz bünyesinde kurulan, Sosyal Politika Araştırmaları, Yoksulluk Araştırmaları, Demografi Araştırmaları, İktisat Politikası Araştırmaları, Para Politikası Araştırmaları, Finans Araştırmaları, Bölgesel Araştırmalar, Endüstri İlişkileri Araştırmaları, Toplumsal Cinsiyet Araştırmaları ve Sivil Toplum Araştırmaları birimleri ile Merkezin amaçları doğrultusunda düzenli veya düzensiz ulusal ve uluslararası nitelikte seminer, konferans, açık oturum, panel ve benzeri etkinlikler düzenlemek, süreli ve süresiz yayınlar yapmayı hedefliyoruz.

**Ekonomik ve Sosyal
Araştırmalar Uygulama
ve Araştırma Merkezi
Müdürlüğü
Kırklareli Üniversitesi
Kültür Merkezi A Blok
39100
Kırklareli / Türkiye**

**Tel: 444 40 39—166
Faks: +90 288 212 23 59**

kesam@kirkclareli.edu.tr

<http://kesam.kirkclareli.edu.tr>

